

İnsanın nazlı ve niyazlı bir abd olması ne demektir? Makam-ı naz ve makam-ı niyazı mukayese eder misiniz?

İnsanın nazlı olması çok yönlüdür. Bir risalede “**nazeninane beslendiğimiz**”den söz edilir. Sadece beslenmemize dikkatle baksak, ne kadar nazlı bir kul olduğumuz açıkça görülür. Bizim hizmetimize verilen hayvanlar ağızlarını yerlere sürterek rızıklarını temin ederken, insana el ile tutma, yemeğini pişirme gibi nice ihsanlarda bulunulmuştur. Yediklerimizin enva-i çeşit olmasının ayrı güzellikleri malum.

Öte yandan, insan, “**sair sekenelede tasarruf**” yetkisine sahiptir. Yani hizmetine verilen hayvanları dilediğinde kesip yiyebilmekte, onların “**tesbihatlarına müdahale**” edebilmektedir. Bu da nazlı bir varlık olmanın ayrı bir yönüdür. Misalleri çoğaltabiliriz.

Günümüzün en lüks seyahat vasıtası olan uçakta bile sessiz bir yolculuk yapılamıyor. Motorun gürültüsü az da olsa insanı rahatsız edebiliyor. Dünyamız kendi etrafında saatte 1670 km, Güneş'in etrafında ise saatte 108 bin km. hızla döndüğü halde, bu hareketin hiç farkında olmuyoruz. Kur'an-ı Kerim'de, dünyanın insan için bir beşik olduğu haber veriliyor. Sanki bu beşikte istirahat eden nazlı yavrunun rahatsız olmaması için beşik çok dikkatle ve sessizce hareket ettiriliyor.

Kanımız nefesimizle temizlenirken de hiçbir şey duymuyoruz. Bu temizlik de nazlı misafire uygun olarak yapılıyor. Bir saniyede 50 milyon hücremizin değiştiğinden hiç haberimiz olmuyor. Hâlbuki bir bina yıkılıp yerine yenisi inşa edilirken, ne kadar zorluklar ve çevre için ne kadar sıkıntılar ortaya çıktığını yakinen biliyoruz.

Bu kadar nazlı bir hayat süren insanın, bütün bu nimetlere karşı Rabbine iman ve itaat etmesi, sebeplere gönül bağlamaması, onlara yalvarırcasına zillet göstermemesi gerekir.

Naz makamıyla bu konunun fazla ilgisi yok. Bir kısım evliyalar **Vedûd** isminin tecellisiyle bazen öyle bir noktaya varıyorlar ki, dillerinden (*görünürde bizim ölçülerimize uygun düşmeyen*) bazı naz cümleleri dökülebiliyor. Üstad Hazretleri, “**Senin hakkın naz değil niyazdır.**” buyurarak bu kapıyı kapatıyor. Yani senin bu kadar nimetlere karşı, ilahi emirlere karşı hakkın küçük bir çocuk gibi naz etmek değil, büyük ve değerli bir misafire yakışan niyaz ve ciddiyet içinde olmandır.